

Автор: Поручик о.з. Вълчо Цанов Тошев е завършил Кавалерийския отдел на Школата за запасни офицери (VII випуск) и новата (тогава) специалност "Военна администрация". Офицер на действителна военна служба от 10 октомври 1940 г. до 13 август 1946 г. Представен в *American War Library*.

След превземането на гр. Ниш на 14 октомври 1944 г. 15-и пехотен Ломски полк трябваше да напусне града. Правителствена делегация, водена от облеклия военна униформа на генерал-майор Добри Терпешев, министър без портфейл, предаде Ниш на югославските войски и администрация. В селата северозападно от града престояхме няколко дни, които използвахме за попълване поделенията на полка с хора, коне и бойни припаси и привеждането им в бойна готовност. Заповед за преследване на противника не закъсня и полкът в походна колона тръгна на запад по шосето гр. Ниш - гр. Прокупле през с. Мрамор. Въпреки дъждовното време ние бяхме отпочинали и колоната се движеше в усилен марш. След с. Мрамор видяхме жалките останки от разгромената на това шосе германска елитна моторизирана дивизия "Принц Ойген". По нареждане на нашето командване взехме с нас всички годни товарни автомобили, най-често "Опел Блиц", като за шофьори бяха поставени всички помощник-шофьори на нашите автомобили и други войници, които можеха да управляват такава техника. Пребоядисване и смяната на номерата на всички трофейни автомобили ставаше по време на даваните малки почивки. Така преминахме гр. Прокупле и вечерта спряхме на почивка в с. Тополница, югозападно от града. Там станахме свидетели на безжалостното избиване на заловени германски пленници от титовите партизани. На следващия ден преминахме гр. Куршумлия и късно вечерта навлязохме в Куршумлийска баня. След боевете за гр. Ниш нашият полк бе оставен от дивизионното командване във втори ешелон на другите полкове на дивизията.

С пристигането в Куршумлийска баня отново се доближихме близо до фронта. Отстъпващият противник се бе организиран за отбрана на така наречената Преполцака позиция. Другите полкове на дивизията вече водиха бой с противника с артилерийската подкрепа на придадената към дивизията артилерия от Бронираната бригада. Времето беше дъждовно, местността силно пресечена и с кални и лоши пътища, което пречеше на редовното снабдяване с храна за бойците и фураж за добитъка. Особено остро се чувстваше недостигът от фураж за конете, тъй като резервните складове останаха далеч зад нас и продоволствието стана много нередовно. Преполцаката позиция силно се държеше от противника. За да бъде атакувана тази позиция, нашият 15-и пехотен Ломски полк се доближи плътно до нея с готовност да окаже подкрепа на атакуващите наши части. Там беше и моят конно-разузнавателен взвод.

При тази обстановка командният пункт на полка се намираше в района на с. Крпиме и кота 849. В този район албанското население беше напуснало домовете си. В изоставените албански села намерихме достатъчно тревен и зърнен фураж за конете. Частите от 1-ви армейски попълващ полк бяха навлезли в Подуевското поле и водиха бой с противника пред с. Добротин с цел настъпление към хребетите на Копаоник планина. Подуевското поле и гр. Подуево се намираха като на длан пред нас и ние наблюдавахме ожесточените сражения на частите на 4-а пехотна дивизия и Бронираната бригада със силно отбраняващия се противник.

При тази бойна обстановка в полка се получи заповед от дивизията за образуване под моя команда на разузнавателна група в състав: двата конноразузнавателни взвода (на 15-и п.п. и на 1-ви арм. п.п.), подсилени с картечна група от 15-и п.п. и радиостанция от партизанския отряд. Тази подсилена разузнавателна група оставаше в пряко подчинение на командира на дивизията. Нейната задача беше да настъпи към с. Ревуче - с. Добротин - Копаоник планина и да разузнава за противника в тази посока; като се изкачи на хребетите на Копаоник планина да стане на десния фланг на дивизията и да поеме охраната ѝ от тази страна. За движението и достигнатите линии през деня трябваше да донасям в дивизията чрез радиостанцията в 8, 12 и 20 ч. всеки ден. Тъй като противникът с превъзхождащи сили преграждаше посоката на движение на разузнавателната група при с. Добротин, останах в района на с. Ревуче няколко дни. През тези дни подразделенията на 1-ви армейски попълващ полк водеха ожесточени боеве с добре укрепения противник.

Косовската операция

Написано от ivailo

Събота, 18 Декември 2010 22:19

